

เรื่องต้องรู้ก่อนทำการเกษตร

นายบวรศักดิ์ คำมูล นักวิชาการเกษตรชำนาญการ
สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 6 จังหวัดเชียงใหม่

กรมส่งเสริมการเกษตร

โทร. 086-657-7869 ID Line: bws2519

17 มกราคม 2566

นับตั้งแต่เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโควิด 19 ในปี ค.ศ. 2019 หรือ
ปลายปี พ.ศ. 2562 เกิดกระแสผู้คนจำนวนมากออกจากงานประจำ กลับบ้านเกิดสู่ชีวิตแบบธรรมชาติ
และอยากมาทำการเกษตร ถือว่าเป็นสิ่งที่ดีที่จะได้นำความรู้และประสบการณ์ของตนเองที่ผ่านมา
นำไปปรับใช้และพัฒนาบ้านเกิดของตนเอง ตลอดจนถึงได้อยู่กับครอบครัวอีกครั้ง

อย่างไรก็ตาม ในการทำการเกษตรเป็นเรื่องที่ไม่ยากและไม่ง่ายจนเกินไป หากเราผู้
มีความสนใจและอยากทำการเกษตรควรลองตรวจสอบคุณสมบัติของตนเองว่ามีการเข้าเกณฑ์ใดบ้าง และ
หากขาดก็หาความรู้เพิ่มเติมและทดลองปฏิบัติต่อไป

คุณสมบัติของผู้ที่ต้องการทำการเกษตร

1. ใจรักด้านการเกษตร

ต้องถามใจของผู้ที่ต้องการเข้ามาสู่แวดวงทางการเกษตรก่อนว่า มีใจรักทางการเกษตร
จริง ๆ หรือไม่ ทั้งต้องเจอกับดิน ฟ้า อากาศที่แปรปรวน ต้องทำปุ๋ยหมักจากเศษพืชใบไม้ผสมมูลสัตว์
ต้องรดน้ำ ดูแลโรคแมลงแก่ต้นพืชเป็นประจำทุกวัน รอคอยชื่นชมการเจริญเติบโตของพืชที่เราปลูกตั้งแต่
เพาะเมล็ด ต้นกล้าเจริญเติบโต ตีดอก ออกผล เก็บเกี่ยว บรรจุหีบห่อ ขนส่ง และวางจำหน่ายหรือพร้อม
รับประทาน

2. ชอบการทดลองและการเรียนรู้

แม้ว่าความรู้ทางการเกษตรในปัจจุบันสามารถค้นคว้าในสื่อออนไลน์ได้ง่ายและรวดเร็ว ทั้งในรูปแบบเอกสารและสื่อวิดีโออย่างมากมาย แต่ทุกอย่างไม่มีอะไรที่เป็นสูตรสำเร็จเสมอไป จำเป็นต้องมีเรียนรู้จากการทำจริงเท่านั้น เพราะว่าพื้นที่ทำการเกษตรในแต่ละแห่งย่อมมีความแตกต่างกัน ทั้งความสมบูรณ์ของดิน น้ำ อากาศ แสงงาน ขนาดพื้นที่ เงินทุน และแหล่งจำหน่ายสินค้า

3. ยอมรับความผิดพลาด

การทำเกษตรกรรมไม่ใช่ทำเพียงครั้งเดียวจะประสบความสำเร็จ จำเป็นต้องเรียนถูกเรียนผิด เรียนรู้จากการปฏิบัติที่อาจจะผิดพลาดหลายครั้ง เนื่องจากการทำการเกษตรส่วนใหญ่เป็นระบบเปิด สามารถได้ผลกระทบจากปัจจัยสภาพแวดล้อมต่าง ๆ มากมาย เช่น ลม ฟ้า อากาศ โรคแมลง ความสมบูรณ์ของธาตุอาหารในดิน เป็นต้น จึงมีโอกาสสูงมากที่จะเกิดความผิดพลาดจากการทำการเกษตร แม้ว่าเราจะศึกษาความรู้ทางการเกษตรมาเป็นอย่างดีก็ตาม

4. ต้องมีตลาดรับซื้อ

ก่อนที่จะกำหนดว่า ตนเองจะปลูกพืชชนิดใด ต้องกำหนดก่อนว่า เราจะขายสินค้าให้ตลาดรับซื้อแบบใด อาทิเช่น ร้านอาหารตามสั่ง ร้านก๋วยเตี๋ยว พ่อค้าคนกลาง ห้างสรรพสินค้า และบริษัทส่งออกต่างประเทศ เนื่องจากตลาดรับซื้อแต่ละแห่งมีความต้องการชนิดสินค้า มาตรฐาน จำนวน ตลอดจนการจ่ายชำระเงินที่แตกต่างกัน

เมื่อกำหนดตลาดรับซื้อแล้ว ลองเข้าไปใช้บริการ สังเกต และสอบถามว่า มีชนิดพืชอะไรที่ตลาดรับซื้อเหล่านั้นมีความต้องการ และเราเองพอมีพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ หรือศักยภาพพอที่จะสามารถผลิตหรือจัดหาได้ ที่สำคัญต้องกล้าสอบถามตลาดรับซื้อว่า หากจะนำสินค้ามาจำหน่าย จะรับซื้อหรือไม่ รวมทั้งอาจจะมีสินค้าตัวอย่างมาให้พิจารณาได้ด้วยยิ่งดี

5. ลงมือทำการเกษตร

ก่อนจะลงมือทำการเกษตรตามที่ได้โจทย์มาแล้วว่า ชนิดพืชใดเป็นที่ต้องการของตลาดรับซื้อ ต้องศึกษาและสืบค้นข้อมูลทางวิชาการด้านการเกษตรเกี่ยวกับชนิดพืชนั้น ไม่ว่าจะเป็นพันธุ์พืชที่เหมาะสม ฤดูกาล วิธีการปลูก การดูแลรักษาตั้งแต่การผลิตจนกระทั่งหลังการเก็บเกี่ยว และการวางจำหน่าย หลังจากนั้นก็ลองปฏิบัติจริง เรียนรู้ และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพียงเท่านี้ก็เป็นเรื่องต้องรู้ก่อนทำการเกษตร

โดยสรุปคือ การทำสิ่งใดที่เป็นสิ่งใหม่ทุกอย่าง ไม่ว่าจะและเป็นและไม่เป็นการทำการเกษตรก็ตาม ควรเริ่มต้นจากเล็กไปใหญ่ตามศักยภาพของแต่ละคน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติและความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจริงอย่างเป็นขั้นเป็นตอน ไม่เร่งรีบ แต่มีความต่อเนื่องสู่เป้าหมายที่ต้องการ

ขอขอบคุณ นายเรืองพจน์ ธารานาด ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 6 จังหวัดเชียงใหม่ และนางสินีนานู กาญจนเกียรติกุล ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 6 จังหวัดเชียงใหม่ ที่สร้างแรงบันดาลใจและให้โอกาสในการจัดบทความในครั้งนี้และต่อไป